

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/90/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112230476
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6112230476.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Evy Dzúrikovej, v spore žalobcu: M. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. X., E. ulica č. XX, zastúpený spoločnosťou Varinský & partners, s. r. o., Námestie SNP č. 13, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie č. 13, IČO: 00 166 073, o náhradu škody voči štátu vo výške 18.369,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní oboch sporových strán proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/88/2013-536 z 06. 02. 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/88/2013-536 zo 06. 02. 2018 vo výroku o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 9.049,85 Eur spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 573,15 Eur (prvý výrok) m e n í v časti určenia dňa vzniku omeškania tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 8,75 %-ný ročný úrok z omeškania zo sumy 573,15 od 19. 12. 2012 do zaplataenia; v ostatnej časti prvý výrok rozsudku p o t v r d z u j e.

II. Rozsudok vo výroku, ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol (druhý výrok), p o t v r d z u j e.

III. Rozsudok vo výroku o trovách prvoinštančného konania (tretí výrok) m e n í tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 67,80 % v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške trov konania.

IV. Žiadna zo strán sporu n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9.049,85 Eur spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 573,15 Eur od 11. 12. 2012 do zaplataenia v lehote 15 dní od právoplatnosti do zaplataenia. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Okresný súd rozhodoval o náhrade škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátnej moci podľa zákona č. 58/1969 Zb. uplatnenej vo výške 18.469,32 Eur spolu s 9 %-ným ročným úrokom z omeškania, po čiastočnom potvrdení prvého rozsudku (č. k. 14C/88/2013-248 z 27. 11. 2014, kde výrokom I. bol potvrdený rozsudok v rozsahu 23,65 Eur s 9 %-ným ročným úrokom z omeškania a výrokom II. bol potvrdený zamietajúci výrok v rozsahu 73,67 Eur) rozhodoval o náhrade škody vo výške 18.369,- Eur pozostávajúcej z nároku na ušlý zisk vyčíslený sumou 2.242,30 Eur, náhradu nemajetkovej ujmy vyčíslenú sumou 15.300,- Eur a náhrada škody pozostávajúca z trov právneho zastúpenia v rámci konania o predbežnom prejednaní nároku žalobcu v rozsahu 826,70 Eur spolu s príslušenstvom.

2. Súd prvej inštancie doplnil dokazovanie v zmysle usmernenia uznesením odvolacieho súdu (Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/66/2015-400 z 28. februára 2017) a po jeho vyhodnotení opätovne vo veci rozhodol tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 9.049,85 Eur spolu s 8,75 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 573,15 Eur od 11. 12. 2012 do zaplatenia, vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Priznanou sumou priznal súd prvej inštancie žalobcovi ušlý zisk vo výške 573,15 Eur vychádzajúc z preukázaného dosahovaného zisku žalobcom za roky 2001 a 2002 (teda pred rokom, kedy bol žalobca vzatý a držaný vo väzbe) a to za obdobie trvania väzby - 5 mesiacov tak, ako vyplýva z odseku 66 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie uviedol, že v priamej príčinnej súvislosti medzi rozhodnutím o väzbe a vzniknutou škodou na strane žalobcu je práve takýmto spôsobom vypočítaný ušlý zisk, pričom poukázal aj na ustálenú judikatúru v tomto smere, v zmysle ktorej pri preukazovaní výšky škody titulom ušlého zisku je možné vychádzať len z obdobia pred výkonom väzby, pričom súd zároveň konštatoval, že v príčinnej súvislosti nemôže byť náhrada ušlého zisku za celý rok 2003, stotožnil sa s názorom žalovanej v tom, že žalobný návrh žalobcu v tomto smere nie je preukázaný v celom rozsahu.

3. Rozhodnutie o náhrade nemajetkovej ujmy a jeho výške v priznanom rozsahu 50,- Eur za deň trvania väzby (spolu 7.650,- Eur) odôvodnil súd prvej inštancie tým, že považoval za nepochybné, že výkonom väzby nad žalobcom bolo zasiahnuté do jeho ústavných práv, jeho osobná sloboda bola v rámci trestného konania obmedzená a neskôr bolo preukázané, že trestné stíhanie bolo vedené nedôvodne, pretože skutok, za ktorý bol obžalovaný, nebol trestným činom; žalobca bol v celom rozsahu spod obžaloby oslobodený. Výkonom väzby došlo k obmedzeniu celého radu ústavných práv žalobcu, išlo o právo na osobnú slobodu, slobodu pohybu, práva na rodinný a súkromný život, práva na súkromie a v neposlednom rade aj k zásahu do jeho občianskej cti, ľudskej dôstojnosti a vážnosti. Súd vychádzal z názoru, že aj keď v tomto prípade ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie peňažným ekvivalentom má za následok, že ide o osobné právo majetkovej povahy. Žalobca dostatočným spôsobom preukázal, akým spôsobom bol realizovaný výkon väzby, že sa musel podrobiť zásahu do svojich osobných práv a bol nútený časť života stráviť v podmienkach väzby a túto časť života nie je možné žalobcovi navrátiť. Popísal a svedeckými výpoveďami dokázal, aké boli vo výkone väzby podmienky a pravidlá, napríklad stravovania, či hygieny, resp. celého priebehu väzby s mnohými zákazmi, príkazmi, resp. obmedzeniami. Žalobca vnímal celú situáciu obtiažne, väzba na neho pôsobila stresujúco a sklúčujúco, čo mal súd preukázané jednak svedeckými výpoveďami, a tiež z listov, ktoré žalobca v priebehu výkonu väzby písal svojim príbuzným. Súd prvej inštancie mal za to, že ujma, ktorú označil žalobca ako nemajetkovú, bola práve tou, ktorá sa premietla do jeho psychickej sféry fyzickej osoby. Náhrada nemajetkovej ujmy podľa súdu poskytuje najúčinnnejšiu občianskoprávnou ochranu osobnosti fyzickej ujmy a jeho priznanie v peniazoch, je možnosťou zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie uviedol, že táto náhrada musí mať základ v zistenom skutkovom stave, musí byť tak vysoká, aby splnila úlohu odškodňovacia, nielen symbolickú a na druhej strane, aby nebola neprimerane vysoká. Výška náhrady nemajetkovej ujmy je určovaná základnými zákonnými kritériami ako závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva došlo. Rozhodujúce je objektívne hľadisko, teda to, čo by predmetnú ujmu rovnako v danom mieste a čase vnímala každá iná fyzická osoba. Výška takejto náhrady nemajetkovej ujmy potom zosobňuje hodnotu práva nemateriálnej povahy týkajúceho sa osobnej integrity človeka vrátane ľudskej dôstojnosti. Za odôvodnený nárok považoval náhradu v rozsahu 50,- Eur za deň trvania väzby, pričom podporne vychádzal aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 09. 08. 2016 sp. zn. 3Cdo/95/2016, kedy súd priznal náhradu za 28 dní väzby 35,- Eur za každý deň výkonu väzby, resp. rozsudok Najvyššieho súdu ČR 30Cdo/2357/2010. V rozsahu, v ktorom žalobca uplatnil nárok v prevyšujúcej časti, ako nedôvodnú žalobu zamietol.

4. K náhrade škody vo výške 826,70 Eur, ktorá predstavovala náhradu dvoch úkonov právnej služby v rámci predbežného prerokovania nároku žalobcu súd náklady považoval za účelne vynaložené a potrebné na uplatnenie práva žalobcu, žalobca predložil dôkazy ohľadne ich úhrady a súd teda považoval za splnené všetky atribúty pre priznanie tohto nároku na náhradu škody. Poukázal pritom aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo/7/1999, v zmysle ktorého uvedené náklady treba považovať za príslušenstvo nároku na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. Za irelevantnú označil námietku žalovanej, podľa ktorej išlo o duplicitné priznanie práva, pretože zistil, že žalobca uplatnil dva nároky na náhradu škody dvoma samostatnými žalobami a rovnako podal dvakrát aj návrh na predbežné prerokovanie nároku. Súd zistil, že išlo o dva rôzne nároky založené na rôznych právnych základoch, hoc vyplývajúce z jednej škodnej udalosti, a preto túto námietku žalovanej neakceptoval.

5. Pokiaľ ide o priznanie príslušenstva z pohľadávky, ktorá vznikla v súvislosti s nemajetkovou ujmom a ujmom ušlého zisku, keď tohto príslušenstva sa žalobca nedomáhal z titulu náhrady škody vzniknutej z nákladov právneho zastúpenia, v tejto časti zobral žalobu ohľadne zaplatenia 9 %-ného ročného úroku z omeškania zo sumy 826,75 späť a v tejto časti bolo konanie zastavené. Žalovaná sa tak nemohla v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy dostať do omeškania od požadovaného termínu 23. 06. 2012, ale až potom, keď nadobudne právoplatnosť rozhodnutie súdu o náhrade nemajetkovej ujmy, v ktorom je určená doba plnenia. Súd prvej inštancie preto priznal úrok z omeškania len zo sumy 573,15 Eur (ušlého zisku) od 11. 12. 2012, kedy sa dostala žalovaná do omeškania, keďže zamietavú odpoveď adresovala žalobcovi dňa 10. 12. 2012 tak, ako je uvedené v ods. 77 napadnutého rozsudku. Vzhľadom na prvý deň omeškania výška úroku z omeškania v zmysle § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. bola určená sadzbou úrokov 8,75 %.

6. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie pomerom úspechu sporových strán v zmysle § 255 CSP.

7. Rozsudok okresného súdu odvolaním napadol žalobca a tiež žalovaná. Žalovaná napadla rozsudok vo výroku, ktorým súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9.049,85 Eur s 8,75 % ročným z úrokom z omeškania zo sumy 573,15 Eur a v závislom výroku o trovách konania.

8. Žalobca napadol rozsudok vo výroku, ktorým súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a rovnako v závislom výroku o trovách konania. Predmetom odvolacieho konania je teda rozsudok súdu prvej inštancie v celej jeho výrokovej časti.

9. Žalovaná ako prvú vzniesla námietku premlčania tvrdiac, že premlčacia doba bola vymedzená v § 23 zákona č. 58/1969 Zb. ako jednoročná s charakterom objektívnej premlčacej doby a nie je možné ju v žiadnom prípade prekročiť, čo znamená, že sa nepredlžuje ani o časový úsek trvania predbežného prerokovania nároku. V opačnom prípade by nepochybne došlo k neprípustnému narušeniu požiadavky právnej istoty. Pri objektívnej premlčacej dobe ide o plynutie doby nezávisle na vôli a vedomosti poškodeného. Zákon jasne stanovuje začiatok plynutia lehoty a spája ho výlučne s okamihom nadobudnutia právoplatnosti oslobodzujúceho rozhodnutia alebo rozhodnutia odsudzujúceho na miernejší trest alebo rozhodnutia, ktorým bolo trestné konanie zastavené. Poukazuje na znenie dôvodovej správy k zákonu 58/1969 Zb., podľa ktorej ak ide o premlčanie práva na náhradu škody za väzbu alebo trest upravenej v druhej hlave prvej časti, bolo potrebné priradiť počiatok plynutia premlčacej doby ku dňu, kedy nadobudlo právoplatnosť oslobodzujúce rozhodnutie alebo rozhodnutie, ktorým bolo trestné stíhanie zastavené, prípadne ku dňu prepustenia poškodeného z väzby alebo trestu. Vzhľadom na to potom stačilo stanoviť iba jednu objektívnu premlčaciu dobu v dĺžke jedného roka. Takýto záver bol precizovaný aj súdnou praxou [poukazuje na uzn. Najvyššieho súdu ČR 25Cdo/292/2003, v zmysle ktorého rozhodnutia pre druhú kategóriu (§ 23 zákona) zákon počítá s jedinou, a to objektívnou lehotou v dĺžke jedného roka počínajúc dňom právoplatnosti rozhodnutia...]. Počas predbežného prejednávania nároku, maximálne po dobu 6 mesiacov (§ 22 ods. 3 zákona) sa premlčacia doba prerušuje, avšak až uplatnenie práva žalobou na súde je výkonom práva rozhodným z hľadiska premlčania nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe či treste. Zo skutkových okolností prípadu vyplýva, že žalobca bol oslobodený spod obžaloby rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27. 06. 2011, a preto posledným dňom premlčacej doby bol deň 27. 06. 2012. Žaloba bola podaná oneskorene dňa 07. 12. 2012, ako je zrejme z podacej pečiatky Okresného súdu Banská Bystrica.

10. V ďalšej časti odvolania žalovaná namieta nedostatok odôvodnenia rozhodnutia, poukazuje na povinnosť súdu odôvodniť rozsudok v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP a v tejto súvislosti odkazuje na viaceré rozhodnutia ako Ústavného súdu SR, tak aj Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorých za porušenie práva na spravodlivé súdne rozhodnutie je potrebné považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Konkrétnejšie uvádza, že v situácii, keď súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku v otázke existencie zavinenia väzby sa opomenul relevantným spôsobom vysporiadať s existenciou zavinenia väzby v prípade žalobcu, pričom odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, považuje žalovaná rozsudok za nepreskúmateľný, ktorý nedáva odpoveď na základnú otázku determinujúcu vznik zodpovednosti za škodu v intenciách § 5 zákona č. 58/1969 Zb. V tom vidí odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

11. V článku III. odvolania nazvanom „K priznanej náhrade nemajetkovej ujmy a jej výške“ žalovaná síce pripúšťa, že neexistujú jednoznačné kvantifikačné kritériá, ako je to pri skutočnej škode, každá úvaha súdu musí byť opretá o konkrétne a preskúmateľné hľadiská odôvodňujúce konkrétnu priznanú výšku náhrady v peniazoch s prihliadnutím na osobu poškodeného, jeho doterajší život, závažnosť vzniknutej ujmy, závažnosť následkov v pracovnom, súkromnom a spoločenskom živote. Samotnú výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy sumou vo výške 7.650,- Eur označil za nepresnú a nepreskúmateľnú. Zdôrazňuje, že poukazovala už v konaní pred súdom prvej inštancie na nevyhnutnosť preukázať reálne následky namietaného rozhodnutia o väzbe ako aj na subsidiárnu povahu peňažnej kompenzácie nemajetkovej ujmy pri zachovaní primeranosti ako základnej zásady pri určovaní vhodného prostriedku satisfakcie za nemajetkovú ujmu. Zároveň poukázala aj na vnútroštátnu judikatúru ako aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, kedy sťažovateľ bol odškodnený porovnateľnou sumou ako žalobca, hoci porušenie práva sťažovateľa bolo neporovnateľne závažnejšie. Poukazuje na to, že súd prvej inštancie mal za preukázané okrem iného zásah do rodinného života žalobcu v dôsledku vykonanej väzby, podľa odvolateľky je však opak pravdou, keď z výpovedí žalobcom navrhnutých svedkov (matky žalobcu a sestry žalobcu) jednoznačne vyplynulo, že vzťahy žalobcu k jeho rodinným príslušníkom zostali aj po výkone väzby na výbornej, resp. veľmi dobrej úrovni. Žalovaná považuje priznanú náhradu nemajetkovej ujmy aj za neprimeranú, poukazuje na viaceré rozhodnutia súdov vo veci nemajetkovej ujmy za vykonanú väzbu, kde súd priznával podstatne vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy za výkon väzby. Žalovaná má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď na základe vykonaného dokazovania nebolo možné bez dôvodných pochybností dospieť k priznanej náhrade nemajetkovej ujmy žalobcu vo výške 7.650,- Eur. V tom vidí odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP a tiež § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, kedy rozhodnutie napĺňa znaky arbitrárnosti, keď „postráda“ zákonom i judikatúrou stanovenú povinnosť uviesť dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP).

12. K priznanej náhrade trov predbežného prerokovania nároku na náhradu škody žalovaná tvrdí, že napriek tomu, že zákon č. 58/1969 Zb. nevyklučuje priamo priznanie takéhoto nároku na rozdiel od zákonnej úpravy obsiahnutej v ust. § 18 ods. 3 veta druhá zákona č. 514/2003 Z. z. je nepochybné, že zákonodarca vzhľadom na špecifickosť inštitútu predbežného prerokovania nepovažuje za účelné uhrádzať poškodenému náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody. Poukazuje tiež na to, že si žalobca dvoma obdobnými žiadosťami o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uplatnil dva súvisiace nároky (v prejednávanej veci náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 14C/127/2013 náhradu majetkovej škody), v oboch prípadoch uplatnil aj náhradu trov predbežného prerokovania nároku za dva úkony prevzatie a príprava zastúpenia a samotné podanie žiadosti príslušnému orgánu. Žalovaná považuje za nepochybné, že k príprave a prevzatíu zastúpenia došlo len raz, nešlo tak o dva úkony vo vlastnom zmysle slova. Podľa žalovanej nie je možné súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že takáto námietka je nedôvodná, pretože ani pluralita nárokov uplatnených z totožného trestného konania nezakladá prípustnosť duplicitného priznania náhrady trov predbežného prerokovania. Žalovaná má za to, že súd uplatnený nárok v podobe trov predbežného prerokovania nesprávne právne posúdil, čo je odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

13. K priznanému úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 573,15 Eur považuje za nesprávne ustálený deň, ku ktorému malo dôjsť k omeškaniu, a to 11. 12. 2012 vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná adresovala odpoveď žalobcovi dňa 10. 12. 2012. Žalovaná poukazuje na to, že je zrejmé, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku bola Ministerstvu spravodlivosti SR doručená dňa 18. 06. 2012, preto zákonom stanovená 6-mesačná lehota uplynula dňa 18. 12. 2012. Oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 10. 12. 2012 bolo právnenému zástupcovi žalobcu doručené dňa 15. 01. 2013. Má teda za to, že rozhodujúci v tomto prípade je dátum doručenia predmetného oznámenia, keďže až týmto okamihom mal žalobca reálnu možnosť oboznámiť sa s výsledkom predbežného prerokovania ním uplatneného nároku na náhradu škody. Žalovaná tvrdí, že sa nemohla dostať do omeškania pred dňom 19. 12. 2012.

14. K rozhodnutiu o trovách konania, ktoré je závislé od výške priznanej náhrady uviedla, že navrhuje aj v tomto prípade zmenu, pokiaľ odvolací súd zmení rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle podaného odvolania, alternatívne navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vrátiť vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

15. Žalobca, ktorý podal odvolanie voči výroku, ktorým súd prvej inštancie druhým výrokom žalobu v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, označil rozhodnutie za vecne nesprávne, non lege artis, a preto ho napádal z dôvodu, že nesprávnym procesným postupom znemožnil strane uskutočniť jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, že súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam v zmysle § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, a zároveň rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Obdobne napadol aj výrok o náhrade trov konania.

16. K zamietnutiu časti žaloby o náhradu ušlého zisku poukazuje na to, že žalovaná ani v jednom svojom ústnom, či písomnom prednese nenamietala absenciu tzv. kauzálneho nexusu medzi výkonom väzby na jednej strane a ušlým ziskom na strane druhej. Rozporovala výlučne výšku uplatneného práva na náhradu ušlého zisku z dôvodu metodiky výpočtu ušlého zisku. Z uvedeného dôvodu potom skutkové tvrdenia o existencii príčinnej súvislosti je potrebné považovať za nesporné podľa § 151 ods. 1 CSP, a preto je vylúčená potreba túto otázku akokoľvek preukazovať. Súčasne však tvrdí, že tu existuje príčinná súvislosť medzi výkonom väzby a s tým súvisiacej jeho nemožnosti fakticky prevádzkovať podnik na jednej strane a výpadkom príjmov z podnikateľskej činnosti na druhej strane a v konečnom dôsledku medzi väzbou a ušlým ziskom. Uvedené obdobie platí aj vo vzťahu k výpadku v čistom zisku pred a po zdanení. Pokiaľ súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu ušlého zisku len za obdobie výkonu väzby, keď konštatoval, že v príčinnej súvislosti nemôže byť náhrada ušlého zisku za celý rok 2003, vzhľadom na to, že vo väzbe bol len od 13. 03. 2003 do 12. 08. 2003, s týmto právnym názorom nemôže nesúhlasiť, na druhej strane pre účely tohto konania ho považuje za irelevantný. Z podanej žaloby je však zjavné, že sa domáha práva na náhradu zisku, ktorý mu ušiel práve z dôvodu výkonu väzby a len za obdobie, kedy bol na svojej osobnej slobode inštitútom väzby obmedzený. Vylučuje, že by sa domáhal práva na náhradu zisku, ktorý by mu ušiel z iných dôvodov, než z dôvodu výkonu väzby, resp. ktorý by mu ušiel v období, keď sa nachádzal na slobode tak, ako to nesprávne naznačuje súd prvej inštancie. Poukazuje na svoj spôsob výpočtu ušlého zisku, pričom žiadnym spôsobom nezatajoval, že za obdobie od 01. 01. 2003 do 12. 03. 2003 a od 13. 08. 2003 do 31. 12. 2003 jeho osobná sloboda obmedzená väzbou nebola, dosiahol príjmy vo výške 6.005,48 Eur, za ten istý časový interval boli výdavky v sume 5.970,10 Eur, čomu zodpovedal čistý zisk pred zdanením 28,38 Eur a po zdanení 28,38 Eur. Vo vzťahu k nesprávnym skutkovým záverom súdu prvej inštancie je podstatné to, že tento príjem za zdaňovacie obdobie roku 2003 očistený o výdavky bol riadne zahrnutý do popísaného vzorca pre určenie výšky ušlého zisku. Nie je potom správny záver súdu, že si uplatnil právo na náhradu ušlého zisku aj za obdobie, po ktoré nebol obmedzený vo svojich zárobkových aktivitách. Vytýka súdu, že sa s jeho relevantnými skutkovými tvrdeniami právne konformným spôsobom nevyporiadal.

17. Rovnako nesúhlasí s názorom, že pre účely preukázania výšky náhrady škody titulom ušlého zisku možno vychádzať len z obdobia pred výkonom väzby. Z konštantnej rozhodovacej praxe všeobecných súdov je zrejmé, že ušlý zisk spočíva v nedosiahnutí toho, čo by poškodený pri neexistencii škodnej udalosti za normálnych okolností, pri pravidelnom behu vecí dosiahol. Ušlý zisk teda znamenal stratu očakávaného prínosu. Pri posudzovaní teda nepostačuje len pravdepodobnosť zvýšenia majetku poškodeného v budúcnosti, ale musí byť stanovené „na isto“, že pri pravidelnom behu vecí, pokiaľ by nedošlo k protiprávnemu konaniu škodcu, mohol poškodený dôvodne očakávať zvýšenie svojho majetku. Má teda za to, že bolo potrebné brať do úvahy hospodárske výsledky, ktoré žalobca dosahoval ako pred, tak aj po obmedzení jeho osobnej slobody, pretože na základe takýchto údajov je možné presnejšie ustáliť, aký bol uňho takzvaný pravidelný beh vecí týkajúcich sa hospodárskych výsledkov nebyť škodovej udalosti. Pokiaľ ide rozsudok Najvyššieho súdu ČSR spisovej značky 3CZ 225/1970 z 28. 09. 1970, tento nemožno v danom prípade aplikovať, nie je možné ho považovať za konštantnú rozhodovaciu prax. Toto sa zároveň opiera o zákon č. 82/1968 Zb. o súdnych rehabilitáciách, teda predpis, ktorý je zrušený už 25 rokov. Pritom sa rozhodnutie zaoberá potenciálnym zárobkom poškodeného, ktorý by mohol dosiahnuť v čase výkonu väzby, nezaobera sa potenciálnym ziskom v zmysle potenciálneho príjmu z podnikateľskej činnosti, ktorý je závislý od mnohých okolností, môže mať stúpajúcu, či klesajúcu tendenciu, nie ušlým príjmom zo závislej činnosti, pri ktorom príjme existuje určitá miera istoty jeho výšky dosahovanej v budúcnosti. Vytýka súdu prvej inštancie, že nevykonal navrhnuté dôkazy (daňové priznania za zdaňovacie obdobia roku 2004 a 2005) potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaných dôkazov potom dospel k nesprávnym skutkovým

zisteniam (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e/, f/ CSP). Preskúmateľným spôsobom tiež súd nevysvetlil, z akého dôvodu sa odklonil od svojho skutkového záveru a právneho názoru vyjadreného v pôvodnom meritórnom rozhodnutí, pokiaľ tieto neboli spochybnené rozsudkom odvolacieho súdu zo dňa 28. 02. 2017 č. k. 14Co/66/2015-400.

18. Pokiaľ ide o právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch považuje za správny záver súdu, že zásahom žalovanej došlo u neho k vzniku nemajetkovej ujmy a nárok na jej náhradu (v peniazoch) je daný a preukázaný. Zásah žalovanej bol mimoriadne závažný, negatívne vplýval na žalobcu po psychickej aj fyzickej stránke a nepochybne vyvolal u neho ujmu v nemajetkovej sfére, táto bola jednoznačne preukázaná nielen samotnými prednesmi žalobcu, ale aj výpoveďami svedkov a mnohými listinnými dôkazmi (lekárska správa, fotodokumentácia potvrdzujúca enormný úbytok na váhe, písomná korešpondencia medzi ním a blízkymi osobami počas výkonu väzby). Žalobca má za to, že popísanú ujmu by za závažnú v danom mieste a čase objektívne vnímala a pociťovala každá iná fyzická osoba. Žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie nikdy nepoprela tieto skutkové tvrdenia žalobcu, argumentovala len tým, že nepreukázal, že by výkon väzby neprebehol v súlade so zákonom č. 156/1993 Z. z. o výkone väzby. Poukazuje na to, že pôvodne sa bránila len absenciou protiprávneho konania na jej strane, ktorá argumentácia je irelevantná vzhľadom na objektívnu zodpovednosť v takejto veci, skutkové tvrdenia ohľadne existencie nemajetkovej ujmy je preto potrebné považovať za nesporné v zmysle ust. § 151 CSP. V súčasnosti sa bráni žalovaná popieraním existencie nemajetkovej ujmy, táto obrana je účelová a až po rozhodnutí odvolacieho súdu v tejto veci, túto neexistenciu majetkovej ujmy namieta rýdzo formálne bez skutkových tvrdení. Má za to, že žalovaná svojimi skutkovými tvrdeniami nerobí spornou samotnú existenciu nemajetkovej ujmy, ale len rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy a v konečnom dôsledku výšku uplatneného nároku. S týmto názorom sa čiastočne stotožnil aj súd prvej inštancie, keď priznal právo na náhradu nemajetkovej ujmy len v rozsahu jednej polovice uplatňovanej výšky bez zrozumiteľného a výstižného odôvodnenia, ako dospel súd k takémuto záveru. Domnieva sa, že uplatnená výška náhrady 100,- Eur za deň je v tomto prípade primeraná tak, aby plnila funkcie odškodnenia (satisfakčnú a preventívno-sankčnú) ako aj s prihliadnutím na rozhodujúce skutočnosti ako je intenzita, trvanie, povaha a spôsob neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti, na charakter a rozsah zasiahnutých hodnôt osobnosti, na závažnosť vzniknutej ujmy, na subjekt, ktorý do osobnostných práva zasiahol a na subjekt, ktorému bolo do osobných práv zasiahnuté, na mieru zavinenia pôvodcu zásahu a subjektu zásahu, ako aj dobu, ktorá od neoprávneného zásahu žalovanej do osobnosti žalobcu uplynula (keď od prepustenia z väzby na slobodu uplynula doba viac ako 14 rokov, takže akákoľvek morálna satisfakcia by sa vzhľadom na takýto časový odstup míňala účinku).

19. K úroku z omeškania konštatuje, že sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie ohľadne doby, kedy sa dlžník môže dostať do omeškania s plnením náhrady nemajetkovej ujmy (t. j. nie majetkovej škody) a v tomto smere rozsudok nenapáda, pokiaľ ide o omeškanie dlžníka so splnením povinnosti nahradit' majetkovú škodu, s týmto názorom prvostupňového súdu už nesúhlasí, poukazuje na ust. § 10 zákona č. 58/1969 Zb., podľa ktorého ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do 6 mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Následne poukazuje na § 20 zákona, podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone občianskym zákonníkom. Občiansky zákonník v ustanovení § 563 zakotvuje: ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Pretože zákon č. 58/1969 neustanovuje čas, resp. lehotu, v rámci ktorej je ústredný orgán štátnej správy konajúce v mene Slovenskej republiky povinný plniť si svoje povinnosti voči poškodenému, teda nahradit' mu škodu, za ktorú zodpovedá, je zrejmé, že túto skutočnosť je potrebné posudzovať podľa jednotlivých ustanovení Občianskeho zákonníka, podľa ktorých je dlžník povinný splniť si svoju povinnosť voči veriteľovi prvého dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Ako je preukázané, žalovanej bola žiadosť doručená dňa 21. 06. 2012, škodu žalobcovi nenahradila, preto druhého dňa po tomto dni, t. j. 23. 06. 2012 sa dostala s plnením tejto povinnosti do omeškania. Základná úroková sadzba uplatňovaná Európskou centrálnou bankou bola k tomuto dňu vo výške 1 %. Pokiaľ by súd predmetnú vec posúdil z právneho hľadiska správne, priznal by mu úrok z omeškania vo výške 9 % od 23. 06. 2012.

20. K rozhodnutiu o nároku na náhradu trov konania má za to, že toto nie je správne, čo do základu bol plne procesne úspešný v nároku o náhradu nemajetkovej ujmy, pretože výška závisí od úvahy súdu, ktorú sporová strana nemôže žiadnym spôsobom predvídať. Pokiaľ si uplatnil žalobca aj náhradu majetkovej škody, tu bola úspešnejšou sporovou stranou žalovaná (45 % k 55 %). Podľa výpočtu žalobcu

mal súd prvej inštancie dospieť k záveru, že bol žalobca úspešný v rozsahu celkom 67,78 % (83,89 % - 16,11 %) a v takomto rozsahu mu mal priznať nárok na náhradu trov konania.

21. Žalobca navrhol zmeniť napadnutý rozsudok tak, že mu odvolací súd prizná uplatnený nárok v celom rozsahu (teda zmení rozsudok v časti zamietnutia tak, že žalovanej uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi aj sumu 9.319,15 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.669,15 Eur od 23. 06. 2012 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 0,25 % ročne zo sumy 573,15 od. 23. 06. 2012 do zaplatenia, rozsudok o trovách konania tak, že žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %).

22. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu k nároku na úrok z omeškania v súvislosti s námietkami žalobcu v odvolaní odkazuje na svoju argumentáciu uvedenú v odvolaní. Tvrdenie žalobcu v bode 3 podaného odvolania označuje za zavádzajúce a v rozpore s judikatúrou v tejto oblasti a tvrdí, že aj Najvyšší súd SR (v uznesení 2Cdo/48/2010 z 21. 12. 2010) a obdobne Ústavný súd SR (v uznesení sp. zn. II. ÚS 403/2012 zo dňa 10. 10. 2012) konštatovali, že márnym uplynutím lehoty (nahradíť škodu najneskôr do 6 mesiacov odo dňa, kedy poškodený nárok riadne uplatnil postupom podľa § 10 citovaného zákona) sa štát ako dlžník zo zodpovednostného právneho vzťahu dostáva do omeškania, a tak najskôr odo dňa nasledujúceho po uplynutí 6 mesačnej lehoty ho postihuje povinnosť zaplatiť poškodenému veriteľovi tiež úroky z omeškania, resp. „v zmysle § 10 zákona 58/1969 Zb. by sa štát ako osoba, ktorá zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, dosal do omeškania až v prípade, ak by si svoju povinnosť nahradíť škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím nesplnil včas, t. j. do 6 mesiacov odo dňa podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody“. Z uvedeného je potom zrejmé, že žalovaná sa nemohla dostať do omeškania pred dňom 19. 12. 2012.

23. K nároku na náhradu trov konania uviedol svoj právny názor na rozhodnutie v tom, že názor žalobcu v tomto smere nie je dôvodný, za nesprávny považuje argument, v zmysle ktorého je „výška nemajetkovej ujmy druhoradá, nadväzujúca a sprevádzajúca“, k čomu dôvodí tým, že pri takomto výklade by súd musel v prípade priznania čo i len jedného eura priznať žalobcovi plnú náhradu trov konania na náhradu nemajetkovej ujmy, čo zjavne nerešpektuje ani zásadu úspechu, ktorá sa aplikuje pri rozhodovaní o trovách konania a je v zjavnom rozpore s pravidlami formálnej logiky. Vzhľadom na absentujúcu právnu úpravu v tomto smere ich žalovaná považuje za ústavne neudržateľné. Podľa žalovanej má súd za základ pre výpočet jednotlivých trov konania brať výšku nároku uplatneného v žalobe, nemožno akceptovať argumentáciu žalobcu, v rámci ktorej aj napriek zjavnej zmene právnej úpravy poukazuje žalobca (hoc len okrajovo) na predchádzajúcu právnu úpravu bez relevantného ustanovenia v účinnom procesnom predpise. Vzhľadom na to žalovaná vyjadruje názor, že rozhodnutie, v zmysle ktorého súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania je vecne správne a zákonné. Rozsudok v žalobcom napadnutom časti navrhuje ako vecne správny a zákonný potvrdiť.

24. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uvádza, že rozsudok súdu prvej inštancie v časti, v ktorej ho on svojím odvolaním nenapadol a v ktorej ho napadla žalovaná, navrhuje ako vecne správny a plne právne konformný potvrdiť. Odvolanie žalovanej považuje za nedôvodné. K vznesenej námietke premlčania poukazuje na skutočnosť, že žalovaná námietku premlčania neuplatnila včas so zreteľom na rýchlosť a predovšetkým hospodárnosť konania a z opatrnosti upozorňuje na ust. § 366 CSP, v zmysle ktorého novoty v odvolacom konaní nie sú prípustné. Uplatnenie hmotnoprávnej námietky premlčania žalovanou v odvolacom konaní je preto neprípustné, a preto naň odvolací súd nemôže prihliadať. Odhliadnuc od tohto sa nestotožňuje ani s právnym názorom žalovanej spočívajúcom v tvrdení, že jednoročná premlčacia doba vzťahujúca sa na uplatnenie práva na náhradu škoda spôsobenej rozhodnutím o väzbe sa nepredlžuje o časový úsek trvania predbežného prerokovania nároku. S poukazom na príslušné ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. (§ 22 ods. 3 a § 9 ods. 1) uvádza, že jeho nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe je nárokom, ktorý bol povinný pred uplatnením súdnou cestou vopred prerokovať s príslušným ústredným orgánom štátnej správy, a preto počas doby jeho predbežného prerokovania, nie dlhšie ako 6 mesiacov, jednoročná premlčacia doba pre vykonanie tohto práva, t. j. pre uplatnenie na súde, nemohla plynúť a spočívala. Pokiaľ v tejto súvislosti žalovaná na podporu svojej argumentácie poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 24. 09. 2003 sp. zn. 25Cdo/292/2003, uvádza, že právne závery prijaté Najvyšším súdom ČR v tomto rozhodnutí argumentáciu žalovanej žiadnym spôsobom nepodporujú, naopak, Najvyšší súd ČR plynutie, resp. spočívanie plynutia premlčacej doby podľa ust. § 22 a 23 zákona právne vykladá plne

v zhode s argumentáciou žalobcu. Tvrdí teda, že právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe bolo uplatnené včas v rámci jednoročnej premlčacej doby.

25. K tvrdeným nedostatkom odôvodnenia rozhodnutia argumentáciu žalovanej označil za účelovú a tendenčnú, otázka existencie zavinenia rozhodnutia o väzbe žalobcu bola vyriešená odvolací súdom v rozsudku zo dňa 28. 02. 2017 č. k. 14Co/66/2015-400, kde bol vyslovený právny názor, podľa ktorého po zohľadnení všetkých relevantných skutočností a okolností nebol dôvod pre to, aby bol žalobca vylúčený z práva na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia o väzbe z dôvodu zavinenia väzby samotným žalobcom.

26. K priznanej náhrade nemajetkovej ujmy a jej výške žalobca poukazuje na svoju argumentáciu v odvolaní k rozsudku okresného súdu, k odvolaniu žalovanej v tomto smere, ktorá poukazovala na rôzne rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, vytykal žalovanej, že tieto síce označila, nepredložila ich však, a preto nie je možné zistiť, ktoré konkrétne okolnosti zmienených prípadov viedli ESLP k priznaniu odškodnenia za rozhodnutie o väzbe či treste v práve spomínanej výške.

27. K náhrade trov predbežného prerokovania nároku na náhradu škody za kľúčové a ani zákonným ustanovením § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2013 Z. z. nevylučujú, aby náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku pred príslušným orgánom nebolo možné právne posúdiť ako príslušenstvo pohľadávky poškodeného voči štátu, tvrdí teda, že tieto náklady je potrebné v zmysle § 121 ods. 3 OZ považovať za príslušenstvo pohľadávky žalobcu (v zmysle istiny predstavujúce právo na náhradu nemajetkovej ujmy a ušlého zisku), ktoré náklady žalobcovi vznikli v súvislosti s uplatnením tejto pohľadávky. Podporne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 7/1999 zo dňa 30. 03. 1999 (R 26/2000). Pokiaľ ide o tvrdené duplicitné uplatnenie tohto nároku, minimálne za úkon prevzatia a prípravy, s takýmto posúdením nesúhlasí, zotrváva na závere, že išlo o dve vzájomne odlišné civilné konania, v ktorých si žalobca uplatňoval právo na náhradu škody spôsobenej jedným a tým istým trestným konaním, ktorej predmetom boli rôzne a predstavujú škodu, založené sú od seba odlišnými, právne relevantnými udalosťami, čo v dôsledku bolo aj dôvodom, prečo jednotlivé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody adresoval žalobca odlišným ústredným orgánom štátnej správy (Ministerstvu spravodlivosti SR a Ministerstvu vnútra SR). Skutočnosť, že ide o dva rôzne nároky založené na rôznych právnych základoch, vyplýva aj z ust. § 22 ods. 1 a § 23 zákona, ktorými ustanoveniami zákonodarcu určil odlišnú dĺžku premlčacej doby pre uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím na jednej strane a pre uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe, ktorá skutočnosť potom bola jedným z dôvodov, prečo svoj nárok uplatňoval skôr v osobitnom konaní, nehovoriac o tom, že neexistuje predpis, ktorý by mu zakazoval uplatňovať svoje práva, hoc aj v rámci viacerých konaní, pokiaľ by nešlo o uplatňovanie identických nárokov, zakladajúcich prekážku res iudicata či litispendencie, čo v tomto prípade nebolo.

28. K úroku z omeškania odkazuje na svoje argumenty v odvolaní zo dňa 20. 03. 2018 a k otázke trov konania rovnako odkazuje na svoje podrobné stanovisko zaujaté v odvolaní. V konečnom návrhu preto navrhuje rozsudok okresného súdu v prvom výroku (povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9.049,85 Eur s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 573,15 Eur od 11. 12. 2012 do zaplatenia) potvrdiť; rozsudok okresného súdu, ktorým vo zvyšnej časti zamietol žalobu, zmeniť tak, že žalovanej bude uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi aj sumu 9.319,15 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.669,15 Eur od 23. 06. 2012 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 0,25 % ročne zo sumy 573,15 Eur od 23. 06. 2012 do zaplatenia a o trovách rozhodnúť tak, že žalobcovi bude priznaný nárok na náhradu trov konania a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

29. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), preskúmal vec v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario, rozsudok súdu prvej inštancie v prvom výroku v časti určenia vzniku nároku na úrok z omeškania zo sumy 573,15 Eur zmenil v zmysle ustanovenia § 388 CSP, v zostávajúcej časti výroku I., ktorým bola žalovaná zaviazaná povinnosťou zaplatiť žalobcovi 9.049,85 Eur v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia a v časti, v ktorej súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol, potvrdil s poukazom na ust. § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie o trovách prvoinštančného konania podľa § 388 CSP zmenil.

30. Odvolací súd konštatuje, že v prejednávanej veci konanie začalo pred účinnosťou zákona č. 160/2015 Z. z. (CSP). Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti; podľa ods. 2 tohto ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované; ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

31. Odvolací súd v prejednávanej veci nevykonal dokazovanie (ani neopakoval, ani nedoplňal dokazovanie) a pri rozhodovaní bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP). Odvolací súd totiž konšatoval, že skutkové zistenia súdu prvej inštancie tak, ako sú uvedené v napadnutom rozsudku, sú dostatočné a nebolo potrebné vykonanie ďalších dôkazov (nebolo potrebné dokazovanie doplniť a nebolo potrebné dokazovanie ani opakovať). Pokiaľ ide o odvolacie námietky žalobcu a tiež žalovanej o nesprávnych skutkových zisteniach z vykonaných dôkazov, tieto odvolací súd nepovažoval za dôvodné, skutkové zistenia súdu prvej inštancie vyplývajú z vykonaných dôkazov (listinných, ako aj svedeckých výpovedí tak, ako sú tieto uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku). Všetky dôkazy boli vykonávané v prítomnosti sporových strán a zistenia súdu prvej inštancie, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, nie sú v rozpore s ich obsahom.

32. Ako je zjavné z obsahu spisu, žalobca uplatňuje svoje nároky zo zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú žalobcovi v dôsledku jeho nezákonnej väzby tak, ako uviedol súd prvej inštancie. Nie je spornou skutočnosť, že v danom prípade existuje rozhodnutie o väzbe a väzba aj bola na žalobcu vykonaná. Nespornou je tiež skutočnosť, že väzba začala plynúť dňa 13. 03. 2003 a trvala do 12. 08. 2003, kedy bol žalobca z výkonu väzby prepustený. Väzba teda trvala po dobu 153 dní. Nespochybniteľnou skutočnosťou je tiež to, že bol žalobca oslobodený, a to rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1T/88/2007 - 2608 podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku, teda z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Správne v tomto prípade súd prvej inštancie nároky žalobcu posudzoval podľa Zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym postupom.

33. Pretože rozsudok bol napadnutý oboma sporovými stranami, odvolanie smeruje voči všetkým jednotlivým čiastkovým nárokom žalobcu, odvolací súd najskôr považuje za potrebné vysporiadať sa s námietkou premlčania, ktorú vzniesla v odvolacom konaní žalovaná strana a k tvrdenému nedostatku odôvodnenia rozsudku rovnako zo strany žalovanej strany, ktoré konkrétne smeruje k otázke vysporiadania sa so zavinením väzby zo strany žalobcu.

34. Pokiaľ ide o samotnú námietku premlčania, odvolací súd zastáva názor, že vzhľadom na hmotnoprávnu povahu námietky premlčania (§ 152 CSP) na túto nemohol prihliadať, pretože bola uplatnená oneskorene. V zmysle § 149 CSP je prostriedkom procesnej obrany aj hmotnoprávna námietka, ktorou je v zmysle § 150 CSP právny úkon spôsobujúci oslabenie práva protistrany. Túto definíciu hmotnoprávnej námietky spája aj námietka premlčania (pozri Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku, nakladateľstvo C. H. Beck, autorský kolektív pod vedením doc. JUDr. Mareka Števčeka, PhD., rok vydania 2016, na strane 575). V zmysle § 154 CSP žalovaná mohla uplatniť prostriedok procesnej obrany, spočívajúci v námietke premlčania, najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Ide teda v odvolacom konaní o tzv. „nepripustnú novotu“.

35. Odvolací súd však vzhľadom na svoju vedomosť o tom, že táto otázka nie je rozhodovaná úplne rovnako všeobecnými súdmi SR (napr. rozhodnutie Krajského súdu Prešov 5Co/32/2017), len okrajovo uvádza, že ani v prípade, ak by posudzoval námietku premlčania, nebola by žalovaná strana v tejto otázke uspela. Odvolací súd považuje za správny názor žalobcu v tom, že aj v prípade, že pri nároku na uplatnenie odškodnenia za väzbu zákon stanovuje jedinú objektívnu jednoročnú lehotu, uplatní sa aj postup predpokladaný ustanovením § 22 zákona, pretože v takomto prípade je potrebné pre uplatnenie nároku na súde najskôr predbežne prerokovať na ústrednom orgáne v zmysle § 9 ods. 1, kedy podľa § 22 ods. 3 premlčacia doba odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však po dobu 6 mesiacov, neplynie. Súd prvej inštancie preto zaujal správny názor v tom, že nárok bol uplatnený včas, pretože rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27. 06. 2011, žaloba bola podaná na súde dňa 07. 12. 2012, pričom v čase od 21. 08. 2012, kedy bola podaná žalovanej žiadosť o predbežné prerokovanie nároku do rozhodnutia žalovanej (nešlo o dobu dlhšiu ako 6 mesiacov), premlčacia doba neplynula.

36. Žalovaná v ďalšej odvolacej námietke (II. - „k nedostatkom odôvodnenia rozsudku“) na viac ako dvoch stranách vysvetľuje povinnosť riadneho odôvodnenia rozsudku s poukazom na viaceré rozhodnutia ústavného súdu s akcentom na to, že pokiaľ ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument ... s nutnosťou jasne a zrozumiteľne dať odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré majú pre vec podstatný význam. Konkrétne pri tejto námietke vytyka, že sa súd prvej inštancie touto kľúčovou otázkou - existencie zavinenia väzby v odôvodnení rozsudku vôbec nevysporiadal. Poukazuje na bod 63 odôvodnenia, kde súd len stroho konštatoval, „poslednou zákonnou podmienkou je skutočnosť, či poškodený si väzbu nezavinil sám, pričom na túto otázku dal odpoveď Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom rozhodnutí, kde uzavrel, že základ uplatneného nároku na náhradu škody podľa ust. § 5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. je daný“. Takéto odôvodnenie považuje žalovaná za nedostatočné, tvrdí, že povinnosti riadne odôvodniť rozhodnutie nemôže súd prvej inštancie zbaviť ani žiadne rozhodnutie odvolacieho súdu a je len na ňom, aby relevantným spôsobom vo svojom rozhodnutí odôvodnil aj skutkové a právne závery, ktoré k jednotlivým námietkam prijal. Aj keď je pravdou, že súd prvej inštancie odôvodnil námietku neexistencie zavinenia väzby uvedeným spôsobom, odvolací súd ju nepovažuje za dôvodnú, poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutie - uznesenie č. k. 14Co/66/2015 - 400 zo dňa 28. 02. 2017, v ktorom odvolací súd posudzoval rovnakú námietku žalovanej a v odseku 28 a 29 uvádzaného rozhodnutia a ustálil, že „odvolací súd túto odvoláciu námietku žalovanej neakceptuje, pretože ju nepovažuje za dôvodnú. V danom prípade žalovaná nepreukázala žiadne také konanie, ktoré by bolo možné považovať za zavinenie si väzby. Ani z citácie rozhodnutia o väzbe žiadne takéto konkrétne konanie žalobcu nevyplýva. Nie bez významu v tomto prípade je aj výsledok celého trestného konania - oslobodenie spod obžaloby z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, ako aj skutočnosť, že ani samotný žalobca/obvinený vzhľadom na svoj dovtedajší bezúhonný život nebol osobou, u ktorej by dôvodne hrozilo, že bude pokračovať, resp. páchať trestnú činnosť aj v čase vyšetrovania. Odvolací súd uzatvára, že v danom prípade po zohľadnení všetkých relevantných skutočností a okolností nebol dôvod pre to, aby bol žalobca vylúčený z práva na náhradu škody z dôvodu nezákonného rozhodnutia o väzbe a vykonania väzby tak, ako tvrdí žalovaná. Pokiaľ v tomto smere žalovaná poukazuje na to, že nárok uplatňuje žalobca a jeho zaťažuje dôkazné bremeno, odvolací súd upozorňuje, že každá sporová strana nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojho tvrdenia. Je síce pravda, že dôkazné bremeno na preukázanie uplatneného nároku leží na žalobcovi, v prípade konania však každá sporová strana nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení (ide o tzv. presúvanie dôkazného bremena). Vzhľadom na uvedené teda odvolací súd uzatvára, že pokiaľ ide o základ uplatneného nároku na náhradu škody podľa ust. § 5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., je daný“.

37. Odvolací súd teda konštatuje, že otázka existencie zavinenia, resp. nezavinenia si väzby samotným žalobcom bola už odvolacím súdom dostatočne ustálená, nebol ani dôvod aby súd prvej inštancie túto opätovne posudzoval. Navyiac, ako zistil odvolací súd v rámci prvoinštančného konania po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu, žalovaná k tejto problematike neuvádzala vôbec nič, ďalšie konanie a dokazovanie pred súdom prvej inštancie bolo zamerané na tie skutočnosti, ktoré ostali sporné a pre ktoré zrušil odvolací súd čiastočne pôvodný rozsudok súdu prvej inštancie, čo konštatoval aj splnomocnený zástupca žalovanej na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 20. 09. 2017, kde zotrval na svojich tvrdeniach predložených v rámci procesnej obrany s tým, že „z rozhodnutia krajského súdu vyplýva, čím je potrebné zaoberať sa v nasledujúcom rozhodnutí prvoinštančného súdu“. Ako už bolo uvedené, žiadne tvrdenia, resp. žiadne návrhy na otázku existencie či neexistencie zavinenia si väzby samotným žalobcom už žalovaná v konaní neuvádzala, nebol potom ani dôvod, aby súd prvej inštancie túto námietku opätovne posudzoval alebo rozoberal. Odvolací súd túto odvoláciu námietku zo strany žalovanej kvalifikuje ako nedôvodnú a zbytočnú.

38. Ako nedôvodnú považuje odvolací súd aj námietku žalovanej k priznanej náhrade trov predbežného prerokovania nároku na náhradu škody, v tomto smere odkazuje odvolací súd na dôvody uvedené v napadnutom prvoinštančnom rozsudku v odseku 72, 73 a 74, ktoré považuje za dostatočne jasné, určité a tiež po skutkovej aj právnej stránke správne vyhodnotené. Dávajú odpoveď aj na námietku ohľadne samotného nároku, odvolací súd v tejto problematike považuje za dôvodné uviesť, že aj keď súčasná aktuálna právna úprava náhrady škody zo zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. zakotvila, že súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom, je zrejmé, že túto náhradu trov predbežného prerokovania nemožno priznať žalobcovi v trovách konania. Nemožno to však vysvetľovať tak, že by pri preukázaní všetkých

ostatných náležitostí nemohol byť tento nárok uplatnený ako príslušenstvo pohľadávky v podobe nákladov spojených s jej uplatnením v zmysle § 121 ods. 3 OZ. Tiež staršia súdna prax podobne kvalifikovala náhradu trov predbežného prerokovania nároku (Najvyšší súd SR sp. zn. 2Cdo/7/1999 publikované v zbierke ako R 26/2000).

39. Pokiaľ ide o námietku v časti V. - „k priznanému úroku z omeškania“, túto odvolací súd považuje za čiastočne dôvodnú. Podľa názoru odvolacieho súdu v tomto prípade bolo potrebné vychádzať z ust. § 10 zákona č. 58/1969 Zb., podľa ktorého, ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do 6 mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. V zmysle uvedeného potom je štát povinný nahradiť škodu najneskôr do 6 mesiacov odo dňa, kedy poškodený svoj nárok uplatnil riadne postupom podľa § 10 zákona. Až márnym uplynutím tejto lehoty sa štát ako dlžník zo zodpovednostného právneho vzťahu (§ 489 OZ) dostáva do omeškania, a tak najskôr odo dňa nasledujúceho po uplynutí 6-mesačnej lehoty ho postihuje povinnosť zaplatiť poškodenému veriteľovi tiež úroky z omeškania. V danej veci je nesporné, že žalobca podal žiadosť o predbežné prerokovanie na Ministerstve spravodlivosti SR dňa 18. 06. 2012, preto bol štát povinný jeho nárok uspokojiť do 6 mesiacov odo dňa podania žiadosti, to znamená do 18. 12. 2012 a nasledujúcim dňom, teda 19. 12. 2012, sa dostal do omeškania a je povinný žalobcovi platiť aj úrok z omeškania. Odvolací súd nemôže považovať za správnu argumentáciu žalovanej, podľa ktorej je pre omeškanie rozhodujúci dátum predmetného oznámenia o výsledku predbežného prerokovania, takýto dátum, resp. termín, by bol ponechaný na ľubovôli zodpovedného, čo je neakceptovateľné a nezodpovedá ani uvedenej právnej úprave (pozri aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/48/2010 zo dňa 21. 12. 2010, tiež 3Cdo/513/2014 zo dňa 21. 03. 2016).

40. V zmysle uvedeného potom odvolací súd uvádza, že tento výklad k úroku z omeškania sa týka aj odvolacej námietky žalobcu uvedenej v bode III. - „k úroku z omeškania jeho odvolania“ a vzhľadom na vyjadrený právny názor v tejto časti rozhodnutie o určení dňa, od ktorého je povinná žalovaná zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania z priznanej sumy 573,15 Eur zmenil z 11. 12. 2012 na deň 19. 12. 2012 tak, aby tento korešpondoval s vyjadreným názorom opierajúcim sa o ust. § 10 zákona č. 58/1969 Zb.

41. Námietku voči rozhodnutiu o priznanej náhrade nemajetkovej ujmy vzniesla ako žalovaná, tak aj žalobca.

42. Žalovaná namieta výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú považuje za neobjasnenú a nepreskúmateľnú pre nedostatok dôvodov, okrem toho ju považuje za neprimeranú s poukazom na rozhodnutia v iných veciach, kde súdy priznali oveľa nižšie sumy za výkon väzby aj v podstatne dlhšom trvaní.

43. Žalobca v námietke voči zamietnutiu časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch s poukazom na vykonané dokazovanie, so zdôraznením na všetky zásadné atribúty zhodujúce pre priznanie tejto náhrady vyjadril názor, že ako primerané by malo byť priznanie peňažnej satisfakcie vo výške 15.300,- Eur, čo znamená 100,- Eur za každý aj začatý deň pozbavenia žalobcu osobnej slobody. Aj on, rovnako ako žalovaná, namieta nedostatok riadneho odôvodnenia rozhodnutia o tejto časti uplatneného nároku.

44. Odvolací súd svojím prvým rozhodnutím v tejto veci zrušil v časti nároku o priznanie nemajetkovej ujmy rozhodnutie okresného súdu z dôvodu nedostatočného odôvodnenia tak, ako vysvetlil v odseku 35 zrušujúceho uznesenia. Po doplnení dokazovania na túto otázku súd prvej inštancie poukázal na nespornú skutočnosť, že žalobca bol od 13. 03. 2003 do 12. 08. 2003 vo výkone väzby, rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 27. 06. 2011 č. k. 1T/88/2007 - 2608 bol žalobca v celom rozsahu oslobodený z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Správne tak konštatoval súd prvej inštancie, že je splnená jedna z podmienok práva na náhradu škody (nezákonné rozhodnutie o väzbe a samotný výkon väzby) ako ďalšia podmienka s tým, že poškodený si väzbu nezavinil sám ako uviedol okresný súd v odsekoch 59 až 65 napadnutého rozsudku, keď správne konštatoval naplnenie všetkých zákonných atribútov pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. (nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, v tomto prípade rozhodnutie o väzbe, existencia škody a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, v tomto prípade rozhodnutím o väzbe). Súd prvej inštancie uviedol, že považuje za nepochybné, že výkonom väzby nad žalobcom bolo zasiahnuté do jeho ústavných práv, keď jeho osobná sloboda bola

v rámci trestného konania obmedzená, trestné konanie bolo voči nemu vedené nedôvodne, pretože skutok, za ktorý bol žalovaný, nie je trestným činom a žalobca bol v celom rozsahu spod takejto obžaloby oslobodený. Výkonom väzby došlo u žalobcu k obmedzeniu jeho ústavných práv, ako práva na osobnú slobodu, slobodu pohybu, práva na rodinný a súkromný život, práva na súkromie a tiež k zásahu do jeho občianskej cti, ľudskej dôstojnosti a vážnosti. Súd, vychádzajúc z dokazovania, dospel k záveru, že žalobca v konaní dostatočným spôsobom preukázal, akým spôsobom bol zrealizovaný na ňom výkon väzby, že sa musel podrobiť zásahu do svojich osobných práv a bol nútený stráviť v podmienkach väzby, túto stratu časti života nemožno žalobcovi navrátiť. Poukázal na podmienky a pravidlá vo väzbe, ktoré pre neho znamenali rôzne zákazy, príkazy či obmedzenia a vnímal ich mimoriadne obtiažne, stresujúco a skľučujúco, čo súd považoval za dostatočne preukázané, či už listinnými dôkazmi (listami, ktoré písal príbuzným v čase väzby) alebo svedeckými výpoveďami v rámci konania pred súdom prvej inštancie. S poukazom na vykonané dokazovanie v tomto smere súd prvej inštancie dospel k záveru, že z uplatneného nároku 100,- Eur za deň trvania väzby je odôvodnený (a teda primeraný) nárok v rozsahu 50,- Eur za deň trvania väzby, majúci za tom, že vzhľadom na intenzitu zásahu, jeho trvanie, dopad a dôsledky išlo o ujmu značnú a v danom mieste a čase teda za rovnakej situácie by takúto ujmu rovnako vnímala každá iná fyzická osoba. Podporne súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 09. 08. 2016 sp. zn. 3Cdo/95/2016, kde súd priznal náhradu za 28 dní väzby 35,- Eur, za každý deň výkonu väzby.

45. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyplýva a bol posudzovaný podľa zákona č. 58/1969 Zb., ktorý žiadnym spôsobom nelimitoval (ani spodnou, ani hornou hranicou) výšku priznanej nemajetkovej ujmy. Aj ústavný súd (v náleze III.ÚS 754/2016 - 42 zo dňa 24. 01. 2017) konštatoval, že stanoviť presnou sumou výšku náhrady nemajetkovej ujmy za deň či mesiac trvania väzby alebo vedenia trestného stíhania vopred pre všetky prípady nie je možné, pretože primeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy musí zohľadňovať vždy osobitné okolnosti prípadu, ktorých rozmanitosť nemožno vopred postihnúť. Rovnako tak nie je možné ani mechanicky prevziať závery rozhodovacej praxe iných štátov či Európskeho súdu pre ľudské práva, a to najmä s ohľadom na odlišnosť životnej úrovne v jednotlivých štátoch, ktorá rovnako tak musí byť zohľadnená, pokiaľ priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy má zodpovedať predstavám spravodlivosti a slusnosti v danom čase a na danom mieste. Ani to však neznamená, že takúto rozhodovaciu prax týchto orgánov by nebolo na mieste nezohľadniť. V každom prípade však pokiaľ vo veci sťažovateľky, v ktorej trestnej stíhanie žalobcu trvalo takmer 55 mesiacov a väzba takmer 3 mesiace, bola žalobcovi priznaná celková náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 35.000,- Eur, už len napríklad s odkazom na rozhodovaciu prax všeobecných súdov v Českej republike (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/2357/2010 zo dňa 11. 01. 2002 zverejnený v zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu ČR, zošit č. 4/2012 pod R 52/2012, s 327 a nasl., ako aj v ňom uvedená široká komparácia rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva a súdov iných európskych štátov, ktoré nepovažujú za neprimerané odškodnenie väzby vo výške 1.000,- Eur za mesiac jej trvania, nemožno považovať odškodnenie zostávajúcich 52 mesiacov trvania trestného stíhania sumou 620,- Eur za mesiac trvania trestného stíhania za neadekvátne.

46. Odvolací súd tak konštatuje, že aj s prihliadnutím na povahu trestnej veci a celkovú dĺžku pozbavenia osobnej slobody žalobcu, z dôvodov, ktoré uvádzal a uznal ako preukázané pre hodnotenie intenzity nemajetkovej ujmy na strane žalobcu, možno považovať záver súdu prvej inštancie v tom, že sadzba náhrady nemajetkovej ujmy za väzbu v sume 50,- Eur denne je primeraná okolnostiam posudzovaného prípadu, a preto napadnutý rozsudok v tejto časti ako vecne správny potvrdil, nevyhovet tak v tomto smere ani námietke žalobcu, ktorý považoval priznanú náhradu za nedostatočnú a rovnako ani námietke žalovanej, ktorá naopak považovala priznanú náhradu za neprimerane vysokú. Pretože súd prvej inštancie po zrušujúcom rozhodnutí v tejto časti uplatneného nároku doplnil dokazovanie v potrebnom rozsahu a dostatočne jasne a výstižne vysvetlil svoje úvahy, ktoré ho viedli k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy za väzbu vo výške 50,- Eur denne, nepovažoval odvolací súd odvolanie ani jednej zo sporových strán za dôvodné a napadnuté rozhodnutie v tejto časti ako vecne správne a správne odôvodnené podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

47. Žalobca okrem už posúdenej námietky ohľadne výšky priznanej nemajetkovej ujmy a úroku z omeškania vzniesol námietku aj voči zamietnutej časti uplatneného nároku na náhradu ušlého zisku. Odvolací súd však túto jeho námietku neakceptuje a nepovažuje za dôvodnú, ohľadom tejto časti uplatneného nároku odkazuje na odôvodnenie prvoinštančného rozsudku, ktoré považuje za vecne

správne a súladne s konštantnou judikatúrou v obdobných veciach. Záonné predpoklady vzniku zodpovednosti žalovanej za vznik majetkovej škody žalobcu v podobe ušlého zisku z titulu rozhodnutia o väzbe za obdobie výkonu väzby boli splnené, sporná ostala výška nároku. Podľa súdnej praxe je ušlým ziskom ujma spočívajúcom v tom, že u poškodeného nepríde v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, aj keď sa tak dalo očakávať s ohľadom na pravidelný chod vecí, ušlý zisk sa tak neprejavuje zmenšením majetku poškodeného, ale stratou očakávaného prínosu. Na vznik nároku na náhradu škody z ušlého zisku nestačí iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, ale musí byť „na isto“ preukázaná, že pri pravidelnom behu veci mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu. Pri posudzovaní ušlého zisku teda nepostačuje len pravdepodobnosť zvýšenia majetku poškodeného v budúcnosti, ale musí byť stanovené „na isto“, že by pravidelnom behu veci, pokiaľ by nebolo protiprávneho konania škodcu, mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, keď dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje práve poškodeného. Vznik nároku na náhradu škody z tohto titulu musí byť podložený existujúcimi a reálne dosiahnuteľnými okolnosťami, z ktorých možno usudzovať, že práve v dôsledku škodnej udalosti (v tomto prípade väzby) prišiel poškodený o ním vyčíslený zisk, nemôže však ísť o ujmu, ktorá by hypoteticky mohla v budúcnosti vzniknúť. Žalobca pred vzatím do väzby a následne aj po prepustení na slobodu podnikal, pred tým, ak bol vzatý do väzby, dosahoval čistý príjem tak, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, a preto uniesol dôkazné bremeno na preukázanie pravidelného chodu vecí, z ktorých by vyplynul záver, že nebyť vzatia do väzby a výkonu väzby, bol by s vysokou pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou dosiahol príjem z podnikania ako pred vzatím do väzby. Zásadné v tejto veci je, že poukaz na nasledujúce obdobia nemožno považovať za preukázanie, že by žalobca s mierou pravdepodobnosti hraničiacou až s istotou dosiahol príjem z podnikania aj za obdobie výkonu väzby vyšší ako pred výkonom väzby. Z uvedeného dôvodu odvolací súd považuje rozhodnutie súdu v tomto smere za vecne správne, a preto ho tiež potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

48. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spoj. s § 396 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (v spojení s § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí). Rozhodnutím odvolacieho súdu v prejednávanej spore konanie skončilo, a preto odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, a to o náhrade trov celého konania. Odvolací súd tak konštatuje, že v spore bol žalobca pomerne úspešnejší, pričom nebral do úvahy sumu uplatnenej nemajetkovej ujmy, ale za základ zobral do úvahy len prisúdenú sumu, pretože táto závisela od úvahy súdu. Nárok bol čo do základu daný tak, ako to v odvolaní namietal aj žalobca. Aj keď to vyslovene nevyplýva z príslušných ustanovení CSP o trovách konania, pri rozhodovaní o nemajetkovej ujme sa procesný úspech posudzuje len vo vzťahu k výsledku sporu ohľadne základu nároku. Pokiaľ teda došlo k zamietnutiu žaloby ohľadne nemajetkovej ujmy v prevyšujúcej časti, táto nemala na rozhodnutie o trovách konania vplyv. Z hľadiska pomeru úspechu strán v konaní bol tak úspešnejším v konaní žalobca.

49. Žalobca tak bol úspešný v rozsahu 7.650,- Eur priznanej nemajetkovej ujmy, v rozsahu náhrady trov predbežného prerokovania 826,70 Eur, v rozsahu ušlého zisku 573,15 Eur a v rozsahu 26,65 Eur z titulu zaplatených telekomunikačných poplatkov. Neúspešný bol v časti o zaplatenie 22,35 Eur náhrady za telekomunikačné poplatky, 51,32 Eur za nájomné za rádiostanicu a 1.669,15 Eur z titulu ušlého zisku, spolu v rozsahu 1.742,82 Eur (so zdôraznením, že pre základ sa počítala len priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 7.650,- Eur ako úspech, nepriznaná časť v rovnako rozsahu sa pre výpočet úspechu žalobcu nezapočítava). Pri základe 10.819,32 Eur (18.449,32 Eur - uplatnený nárok mínus 7.650,- Eur - nárok, ktorý bol zamietnutý z titulu nepriznanej výšky nemajetkovej ujmy), žalobca tak bol úspešný v rozsahu 9.076,50 Eur, čo je 83,90 % a žalovaná v rozsahu 1.742,82 Eur, čo je 16,10 %. Čistý úspech úspešnejšieho žalobcu tak predstavuje rozsahu úspechu 67,80 %. Odvolací súd preto priznal úspešnejšiemu žalobcovi nárok na náhradu trov konania v pomere 67,80 % dôvodne uplatnených trov celého konania. O samotnej výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

50. O trovách tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žiadna zo sporových strán nemá právo na náhradu tohto odvolacieho konania, pretože obe boli v odvolacom konaní v rozsahu svojho odvolania neúspešné. Pomer úspechu/ neúspechu oboch strán je rovnaký.

51. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním senátu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a/ dovolaťom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolaťom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).